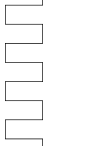

מסורת הש"ס

(א) קידושין דף מט, (ב) יחזקאל טו, (ג) יצחק טז, (ד) ש"ס מ"ג, (ה) ש"ס מ"ד, (ו) ש"ס מ"ה, (ז) ש"ס מ"ו, (ח) ש"ס מ"ז, (ט) ש"ס מ"ח, (י) ש"ס מ"ט

הגהות הב"ח

(א) רש"ב"ם ד"ה שיטול כ"ו ויהיה פשוט. (ב) ע"כ עיין בחזק' דקידושין דף מט ע"פ דהקטו דל"כ יהיה א"ר בין השיטות וק"ל גט קטנ פסול ע"ש: (ג) תוס' ד"ה מקושר עריו וכו' דלמא זיף וכתב כ"ל וימנע ל"ה נמחק: (ד) בא"ד וסהדי ל"ה מחזיקו קא מסהדי: (ה) בא"ד ואיכא טיטאל לפניהם וכו' ואפי' חתמי סהדי או חתמ זה. כ"כ פ"י א"לכא דמר וטרע ד"ל מחזיקי זה חתמ זה: (ו) בא"ד למעלה מן העדים או יכתוב בגליון וכו' וה"נ א"ל: (ז) בא"ד דכשר משני לדידן וצריך לומר דממתינן ל': (ח) בא"ד דכלא חי מצי למימר לכתוב אישע' כ"ל ויבי וימנע לפרש נמחק: (ט) בא"ד פשוט וכו' איזן יעשנ מקושר בין שאל היה וכו' וכו' מוסח מדאמר ר' חנינא בן גמליאל: (י) בא"ד וכו' קשר לקשר קא סלקא אדחת' מחזיק: (י"א) בא"ד כגמא ענינים אפ"ט חתמו העידים מלך הכתב: (י"ב) ד"ה מקושר שכתבו וכו' מצי קשר ר' רבי כגמ' דלכרי ר' חנניא בן גמליאל דלא איזן וזמא וכו' מצי מקושר ארן דרנא כשאר מקושרים: (י"ג) בא"ד מאחר הוא ולא ימנע אלא מזמן הכתוב בו וימנען דידוען ביה וישריה לפניהם: (י"ד) בא"ד כדפי' דשטר מקושר: (י"ה) בא"ד אי מצי יכתוב שובר בלא זמן וכו' שעדיה מחזיק הוי במאחר ולא מקוץ וכו' שכתוב בשטר דביון שדאר מקושר לא מסיק אדעמיה שארן ההלואה בזמן הכתוב בו בלא שם: (י"ו) בא"ד ונראה לו, כ"כ וי"ל איזן הוא חזר לתקן הקלף ודלא קאמר וכו' מטא ומנע משוי לא קשר פשוט בלאו הכי גידון כפשוט ועל זה מתקן וקאמר שאל יעשה מקושר לומר שאל יעשה פשוט אלא ויחזק מקושר

טו לאזי ליה פשוט בלא דלא השובר מרע לכל השטרות המקושרין ושוב לא היה צריך למימר דלא כתבי שובר ולפי שכן כתב בתירוץ הו"א ששכר מנכר שפטרם מעט שכתוב בשטר והוא מקושר רגלים לדבר כי על כן כתב דל"ש שימנע בשובר שפטר מ"ש בשטר שהוא מקושר אלא לא כתב שובר אפי"ש שיש בו זמן מרע לכל השטרות המקושרין ואולי ויזמן שכתוב במקושר הוא מחזיק: (י"ז) ד"ה שדור וכו' ומנע או טופס ותוסת או תורף שם מוכר וכו': (י"ח) בא"ד כדאמרי' גיטיין כתבו במחובר מלשו ותמחו ותמא לה כשר והעד עדים:

מוסף תוספות

א. [פ"י] שטר חוב שאין בו אחזיות שלא שיעבר לו לזה בשעת הלואה את הכסיו ולא כתב לו כל נכסי אחרארין אין לפרוע מלוה או ש"י שט.
ב. [אנשי ד'ראן] ענין גזקין אצל גיטיין. גיטיין מנ' מדרה' היקוק. ג. בגליון בשכר.
ה. מקופלת בשס ה"ה"ש.
ו. שכתוב בצד הלבן. שט.
ז. [ד'בחספא ליבא למיחש] שהרי כתב שיכול להודויה
ח. הוא ולא גביא ביה אפי' מבני חרי. רמזין' מנחות כ"א.
א. [ד'נכל שאישר לבא ליהי דיוף אפי' לא בא, פסול, חמוש,

ה"ר]:
א. ידיינים חותמים תחת הכתב ולא מאחוריו תחת העדים כדתינא בתוספתא דמסכת שביעית שטר מקושר עדים חותמים מבחוץ והידיינים בפנים. שיטה מקופלת בשס ה"ה"ש.
ו. ולפום מאי דמפרקינן ממהל לעולה חתימי, צריך לפרש דס"ל שטר הבא הוא ועריוו בשיטה אחת פסול, דאי לא ילוחש דילמא מחזיק ליה מבפנים וכתבי בשיטת העדים מבחוץ מאי רבעי, והא חתימי סהדי. רמזין'. ועיין דנכ"י ה'מוס' בהשקט.
ז. ולא אעיקר של שטר. רש"י שט.
ח. דפשוט הוא דאמרינן הכי לפי שהעדים חותמים במכפנים ומעידין הן על מה שכתבו על גביהן באותו צד, אבל מקושר שכל עצמן אין מעידין אלא על מה שאחזרו חותמיהן בין שאותו צד כולו חלק או משורשט בריז אין בכך כלום שלא על אותו צד הם חותמים בו הן מעידים אלא על שכתבו. חתימי ה"ר א'. [וב'השטות עריו חותמים תחת הכתב ומה שישאר מן הנייר גלוי אחר חתימת העדים אין לחוש עליו לפי שלא יתכן בו זיוף והואיל וכבר חתמו העדים למעלה ממנו תחת תשלום כתב השטר. שיטה מקופלת.
י. דמקושר מניין לו שנה אחת קודם ליום הכתוב בו. רמזי"ב. דבמקושר מלך שנה מתין לו שתיים כדאמרינן לקמן (קסד). שיטה מקופלת.
י"ג. דאין בין שיטה לשיטה ריוח כלל אלא כשאר הפשוטין ואעפ"כ מכוונין וקושרתן שני שיטין זו בזו. רמזין'.
י"ד. מאחזרינן בבמי' [לקמן (קסד)] השוב יבוי לרברי ר' חנינא בן גמליאל כו' וכי מטי ויזמנה משוי ליה פשוט ואמר ליה השתא הוא ידועת מינאי אלמא שאינו ניכר בו אם פשוט או מקושר. חתימי ה"ר. [וינודן] האריך יכול לעשותו פשוט דהא הו"ל שטר הלוחדיף שטר היה יכול לכתוב ולהוסיף באותו חלק מה שירצה לזכותו. רמזין'.
יז. והא ליכא ריוח כלל, בשלמא לפר"ש באותן שטות שמתח חלק היו חותמים אלא להאי פירושא קשיא. חתימי ה"ר.
יז. [עודן] י"ל דקס"ד שכתוב שטה ואינו גומרה לפי שמניח שיעור חתימת עד אחד ושם היה חותמם ה"ן בכל קשר וקשר. חתימי ה"ר. ועיין רמזין'.
י"ז. דהא לאו אשטורא קא מסהדי, ואצי"ג דבמקושר מהני תחת כיון דתקון רבנן הכי ודאי במה שבתורכו הן מעדיין, אבל בפשוט דלא תקון רבנן הכי פשיטא דלא מהני ולא מצי. חתימי ה"ר. ועיין מוס' דל"ש' קידושין מט. דמפרש טען זה.
י"ח. ואצי"ג דאינו יכול לבא ליהי זיוף. שיטה מקופלת.
י"ט. שניהם פסולים לפי שלא נעשו בתקון חכמים שתקנו לחתום בפשוט מחובו ואצי"פ שאינו יכול לבא ליהי זיוף כשחתמו מאחורי. שיטה מקופלת.
כ. דכי מכשיר ר' חנינא בן גמליאל עידיי מחובו היינו למנות מזמן הכתוב בו כעין פשוט. מוס' דל"ש' קידושין מט.
כ"א. [ו]לא חיישי סהדי שמא יפשוט המקושר ונמצא מאוחר וגובה בו פעם אחתו שאין הכל בקיאי בדבר ואפי' רבי לא היה בקי בו כ"כ. רש"א' לקמן קסד.

גַּט פְּשׁוּט. שטר פשוט כעין שלנו שאינו תפור ומקושר כדלקמן. וכל שטרות קרייין גט כדאמרנ' בעלמא (צ"ק דף טה). וגט חוב שאין בו אחריות. וצין בגיטיין וצין בשאר שטרות מיירי כדאמרין בגמ' [ע"כ] כדי שלא תחלוק צין גיטיין לשטרות: **עריו מסווה**. צסוף השטר כמו שאנו נוהגין לחתום בכתבו: **מקושר עריו מאחוריו**. כתב שיטה ומניח חלק כשיעור שיטה הכתובה וכופלה על החלק ותופר אחרי"כ כתב שיטה ומניח שיטה חלק וכופלה על החלק ותופר וכן הרבה כדי מקום תורף השטר והעדים חתומין מבחוץ כענין שפירשו אמוראי בגמרא [ע"כ] וצלבד שלא יהיו קשריו מרובצין מעריו כדתנן במס' גיטיין (דף פ"א): דהוה ליה קרע וטופס של שטר כתוב כולו כעין פשוט וזהו הנקרא לפנינו [ע"כ] הפשוט שבמקושר ואלו הכפילות כל כפל וכפל צפני עצמו ונראה מבחוץ צין כפל לכפל כעין קסת הסופר' (כזה"ש) וכן מוכח בגמרא [ע"כ] שהעדים

החתומין על כל קשר וקשר נקראין ונראין מבחוץ: **שניהם פסולין**. שלא נעשו כמקון חכמים ואם שט"ח הוא אינו גובה בו מן הלקוחות ואם גט אשה אינה מתגרשת: **סיוול**. לפשוט ולעשותו פשוט שיקרע התפירות ויפתח השטר (א) ויהיה פשוט: **הכל כמנהג המדינה**. בגמרא (מפרש. וטועמא דמקושר מפרש בגמרא [ע"כ]: **גט פשוט עריו עדים** מי שרואה לעשות שטר פשוט אינו צריך להחמיר בו אלא שני עדים והרואה לעשות מקושר צריך להחמיר בו שלשה שכן תקנו חכמים: **פשוט שכתוב בו עד אחד נו'**. בגמרא [קסה]. פריך פשיטא: **גמ'** **מנה"מ**. שיש שני מיני שטרות חלוקין זה מזה בעדים ובקישור: זה

דאימטוייט ליה ללד שחור החלק שהוא על העדים שלא יוכל לזייף אותו על העדים שהם ללד איכא ויכא טיטאל צין העדים לשטר אלא הכא דקסדי חתימי מבחוץ ואיכא טיטאל (י) בפניהם לא האמרינן לטיטאל חתימי' ואי"מ ליחוש בכתב מאי דבעי אגליון צצין העדים עד סוף השטר למ"ד מלמטה למעלה ויהא השטר הבא ויהי הוא ועריו בשטה אחת דהא לא מצי גיין ליה שמניחו כשציל האשרתא וי"ל דמטייט ליה אצל בלא טיטאל מצי זייף כדפרי' ואפי' חתימי סהדי זה תחת זה דהשתא ליכא בזהות שיטה של שטר שזידיף כי אם עד אחד מ"מ יכול לכתוב על אותו עד אחד שחייב לו מלה מנה והוא ליה כתב ידו ולכן צריך לפרש דמטייט ליה והכי נמי לרצ הונא דאמר צין קשר לקשר איכא למיחש דלמא ימחוק כל השטר מבפנים ויכתוב למעלה מן העדים (י) בגליון או מן הדל כנגד העדים ויהיה כתב ידו בשטה אחת עם השטר אי לא גיין או יטייט כל מה שלמעלה מהן ושמן הדל"ה ה"נ איכא למיחש צין למ"ד צין קשר לקשר בכל השטרות פשוטים דחתימי שלשה עדים ליחוש שיתחוך כל השטר לדא העדים ויעשה שטר מקושר כנגד אותן העדים וכתב מאי דבעי כיון דכשר משני צדין (י) וי"ל דמטייט ליה מבחוץ כנגד העדים וקוד גזול הוא דמשמע שכשר בלא טיטאל מלדא משתמיט גמרא לפרש הכי ור' פירש דדין לדמות יהא דכמות (שס) דכלאו חזי מצי (י) לפרש למימאר אירשא דגמליאל כדלקמן (דף קסו). אלא לפרש נקט חספא דבקלף הוה טעי לכתוב במקום טוב וגם צריך עיון אם מקושר חתום בכתב ידו מלד שני מהני דל"כ אי הוה מחוי אשחור דלמא עביר ליה מקושר בכתב ידו אצל בקלפין שלנו שיכול להזדייף מלד שחור אין ראה לקלפין צצמייה: **פשוט שכתבו עריו מאחוריו פסול**. טעמא משום שמא יעשנו מקושר ויהיה השטר מוקדס^[כ] ואפי' לא חתימי כי אם שני עדים גורי שנים אטו שלשה ואי"מ והלא במקושר יש חלק צין שיטה לשיטה ואי"כ פשוט שאין בו חלק היאך יעשנו מקושר (י) שלא היה בו חלק וי"ל שהיה כתוב כסדר פשוט^[ג] והכי מוכח מר' חנינא בן גמליאל שאומר מקושר שכתבו עריו מתוכו כשר מפני שיכול לעשותו פשוט ואם יש במקושר חלק היאך יכול לשט פשוט הלא יכירו מקושר"א אלא ודאי לא היה בו חלק ותימיה למ"ד בגמרא צין קשר לקשר (י) סלקא דעתא מנוא' ואם אין בו חלק היאך יחזמו^[ד] וי"ל דמ"מ צין שיטה לשיטה דחיק לה ועלמא^[ה] אי"כ טעמא דפסול כדפי' כקונטרס משום שלא נעשה כמקוין חכמים שנעשה פשוט ולא נחתם מתוכו^[ו] כדפסלינן בהמגרש [גיטיין דף פ"א]. כמנהג עניינים אפי' (י) מלד הכתב צין פשוט נקראין העדים עם הגט ואין לומר דהתם היינו טעמא משום שאנו חוששים שמא תוסף על הגט מה שתרצה לפי שאין עדים מחזיקי ולכן פוסלין אותו הא ליכא למימר שהרי לא משוינן שום חילוק אלא אפי' כתוב בו שריד וקיים או שלא נשאר חלק מלמטה או שחתם אחד מעריו למטה והשני למעלה או מן הדל פסול^[ז] והכי נמי הכא^[ח]: **מְקוּוֹשֵׁר שכתבו עריו מתוכו כשר מפני שיכול' לעשותו פשוט**. חתימה אי"כ כל השטרות פשוטים שחתומים בהם שלשה עדים יהיו פסולים שיעשם מקושרים והיו מוקדמין ואם נאמר (י) כאן שדיון כפשוט מאי קא פריך (י) בגמ' (י) לדברי ר' חנינא צ"ג אינו דומה זמנו של זה לזמנו של זה והא' כהאי מקושר אינו דין כשאר מקושרים ואומר ר"י בדמתינ' אפ"לניו היכא ידידע לנו שהוא עושה ההלואה שנה אחת קודם הזמן הכתוב בה דיון מקושר דהשתא איכא למיחש דילמא פשוט ליה והשתא פריך שפיר צדי ג' חתינא צ"ג צין דלאי מקושר כתוב בו שנה אחר ההלואה אי"כ מאחר הוא (י) שלא ימנה אלא מזמן^[ט] ההכוח פריך דזייף ריה וכשריה לפרוע ויחזיק אירכס לי שטרא ויכתוב שובר ביום פלוני פרעתי לו מנה ואח"כ יעשה אידך שטר פשוט ויהיו סבירין שעמה שעמה הלואה ומשני קסבר ר' חנינא אין כותבין שובר ומ"מ קאת קשה אם דינו כפשוט שזא לפנינו מאי קאמר וכי מטא זמניה משוי ליה שטר פשוט בלאו הכי דיון כפשוט כדפרישית (י) כשטר מקושר שעדי מתוכו מגבי' בו דיון פשוט ואומר ר"י דאי לא משוי ליה פשוט אלא כמו שהוא הואיל כשצובר כתוב שפרע מה שכתוב בשטר והוא מקושר רגלים לדבר שפרעו ולא מגבין ציה אצל כי משוי ליה פשוט לא יוכלו להרגיש שהוא רמאות ואי"מ אמאי לא היה קשה לר' על מתינ' דשטרי חוב המוקדמין פסולין והמאוחרין כשרים דאיכא למימר כדקאמר הכא ואמאי כשרים וי"ל דקסריא ליה כמאל דאמרנ' דמאוחרין נמי פסולין אי נמי כשיעשה שובר יכתוב בו פרעתי הלואה שכתוב בו זמן פלוני דהשתא ליכא למיחש למידי אי נמי (י) שובר בלא זמן ולכן מאוחרין כשרים אצל הכא כמקושר שעדי מתוכו וכו' (י) (המיוחד) ולא מסיק אדעמיה לכתוב כנגדו שובר בלא זמן או זמן שכתוב בשטר [שביין] שהיה מקושר לא מסיק אדעמיה שאינו מזמן הכתוב אלא שנה לפני הזמן^[כ] אצל מאוחרין שצעת כתיבת השובר ידוע שהיה מאוחר ומסיק אדעמיה לכתוב שובר שלא יבא לידי זיוף (י) ונראה לי שאם יעשה שובר מקושר מו לא אתי לידי חששא כלל ולא היה צריך למימר דלא כתבי שובר: **שְׁדוּת בבבבף** יקנו. ענה טובה קמ"ל והכי קאמר וכתוב זה (י) תופס ותחום זה תורף מוכר ולוקח זמן ושדה דמורף איקרי חתימה כדאמרין בגיטיין (דף כ"א): (י) מלשו ותמחו ונתנו לתורף כו' (דמורף) והעד עדים כמשמעו והכי נמי אידך קרל ואקח את ספר המקנה טופס ואת החתום תורף ואת הגלוי וזה העדים שהוא גליון של שטר מלות וחוקים כפשוט נמי יש הרבה דברים שצריך לזהר שלא יחתמו לא מלמעלה ולא מן הדל אלא מתחתיו ושלא ירחיקו העדים יותר משיטה אחת וכיון דמצי למימר דלתי לפשוט ולפרשו כמו שפירש לית לן למימר דלתי לדרשא:

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קם.

תורה אור

1 שדות בבבבף יקנו וכתבו בבבבף וחתום וזדעו עדים בארץ בגמין ובסביבי ירושלם ובבבבף יודדה ובבבבף הנהר ובבבבף השפלה ובבבבף חבבבבבף אפי"ב את שבותם ואם יי? ירמיהו לב מד

מוסף רש"י

גט פשוט. העשו כעין שלנו, עריו מתוכו. חתם הכתב [קדושין טו]. מקושר. שמקניטו לכהנים שאין יטילן להחזיר גרושותיהם ושסאי טעמין הולכין אל הסופר דממאר למכור גט וטעמי לה ומחזרת לאחר זמן, חקטו לכו מקושר שיש בו טורח שט, לשטור ואיכסי והכי מייחבב דעמיא, מניח כדלשא שיטה חלק וכתב שיטה, ויטעה חלק וכתב שיטה, וכן עד שלש או ארבעה חלקים וכן עיין חלק, וסופל חלק השלשון על הכתב וסופי, וחזר וסופל חלק שש על שיטת הכתב שחתמו ותופר, וכן שלש, והעדים חתומין מבחוץ צין קשר לקשר, וילפינן דגט פשוט עריו שט, מקושר עריו שלש וכל כפל וכפל קריו קשר, ושלש קשרין יש בו שלש לא לרבות קשרים מרבה בעדים, ואבר טופס השטר מצי כדלכו (טס). שניהם פסולין, שלא נעשו כמקון חכמים (טס). שיכול לעשותו פשוט. שלא לתפור הקשרים, ואם מפסוקי אורי צין שיטות העלויות מה צדן, וטעמא דמ"ק מפרש [לקמן קסד]: דקסדי אין יכול לעשותו פשוט מפני שמתקשרא בפסותו אין זמנו שיה, שאין כותבין זמן לתקשרא מלואה שנה אלא משנה של לא אחריה [קדושין טו]. הכל כמנהג המדינה. מקום שנתנו כפשוט ועשאו מקושר, ונשאו כפשוט בעלמא לפרש דבעדיה בעלמא פשוט. לכתוב על מנהג המדינה הוא דעיה, ונראה לא איירי תמא קמאי אלא כפשיטא במקום עדים (טס).

רבינו גרשום

גט פשוט. שטר פשוט. כיוון שטרות פשוטות והאי גט אפילו בשאר שטרות מיידי דכל שטרות איקרי גט כדאמרין [כתובות יא] וגט חוב שאין בו אחזיות: עריו מחזיק. ביקום התביעה תחת הכתיבה: מקושר. הוא עשוי כקישורין חתומין וכן היו גרילין לעשותו תחילת הקלף היו יכתובין שיטה אחת וכתובן ערות ויכתיב בפניו ואחר כך היו מביחין חלקו כשיעור שיטת חלק ודיו מקפלין שיטה ראשונה הכתובה על שיטה שאינה כתובה והיו תופרין אותה שיטה הכתובה על שיטה שאינה כתובה ואח"כ כותבין בשיטה השלישית בידו פלוגי בכך וכך ימים ביים פלוג ומגביחין שיטה רביעית חלק ותופרין חלק והיו מקפלין ותופרין הכתוב על החלק ותופרין אותו בידו ושוב כותבין בשיטה חמישית בשנת כך וכך לבריתא עולם שיטה רביעית חלק ותופרין חלק והיו מקפלין ותופרין הכתוב על החלק וכן היו גרילין לעשות מן ר' שישין עד שיכתוב הזמן ומאריך באותו ענין שאמרנו והיו תופרין אותן ושאר כתיבת השטר כותבין כשאר השטרות פשוטין וזה פשוט שבמקושר ומפרש בגמ' טעמא מאי הוו עבדי מקושר והיו (א) של גט מקושר שהיו עריו חתומין מאחר הכתיבה כדמפרש בגמ'. מפני שיכול לעשותו פשוט שיקרע התפירות

א) צ"ל והיו דגמן גט מקושר שאין עריו חתומין מאחר הכתיבה כשר וכדמפרש בגמלא וכו' ויפסעט עד ידו המניח:

ולפום מאי דמפרקינן ממהל לעולה חתימי, צריך לפרש דס"ל שטר חוב הוא ועריוו בשיטה אחת פסול, דאי לא ילוחש דילמא מחזיק ליה מבפנים וכתבי בשיטת העדים מבחוץ מאי רבעי, והא חתימי סהדי. רמזין'. ועיין דנכ"י ה'מוס' בהשקט.
ז. ולא אעיקר של שטר. רש"י שט.
ח. דפשוט הוא דאמרינן הכי לפי שהעדים חותמים במכפנים ומעידין הן על מה שכתבו על גביהן באותו צד, אבל מקושר שכל עצמן אין מעידין אלא על מה שאחזרו חותמיהן בין שאותו צד כולו חלק או משורשט בריז אין בכך כלום שלא על אותו צד הם חותמים בו הן מעידים אלא על שכתבו. חתימי ה"ר א'. [וב'השטות עריו חותמים תחת הכתב ומה שישאר מן הנייר גלוי אחר חתימת העדים אין לחוש עליו לפי שלא יתכן בו זיוף והואיל וכבר חתמו העדים למעלה ממנו תחת תשלום כתב השטר. שיטה מקופלת.
י. דמקושר מניין לו שנה אחת קודם ליום הכתוב בו. רמזי"ב. דבמקושר מלך שנה מתין לו שתיים כדאמרינן לקמן (קסד). שיטה מקופלת.
י"ג. דאין בין שיטה לשיטה ריוח כלל אלא כשאר הפשוטין ואעפ"כ מכוונין וקושרתן שני שיטין זו בזו. רמזין'.
י"ד. מאחזרינן בבמי' [לקמן (קסד)] השוב יבוי לרברי ר' חנינא בן גמליאל כו' וכי מטי ויזמנה משוי ליה פשוט ואמר ליה השתא הוא ידועת מינאי אלמא שאינו ניכר בו אם פשוט או מקושר. חתימי ה"ר. [וינודן] האריך יכול לעשותו פשוט דהא הו"ל שטר הלוחדיף שטר היה יכול לכתוב ולהוסיף באותו חלק מה שירצה לזכותו. רמזין'.
יז. והא ליכא ריוח כלל, בשלמא לפר"ש באותן שטות שמתח חלק היו חותמים אלא להאי פירושא קשיא. חתימי ה"ר.
יז. [עודן] י"ל דקס"ד שכתוב שטה ואינו גומרה לפי שמניח שיעור חתימת עד אחד ושם היה חותמם ה"ן בכל קשר וקשר. חתימי ה"ר. ועיין רמזין'.
י"ז. דהא לאו אשטורא קא מסהדי, ואצי"ג דבמקושר מהני תחת כיון דתקון רבנן הכי ודאי במה שבתורכו הן מעדיין, אבל בפשוט דלא תקון רבנן הכי פשיטא דלא מהני ולא מצי. חתימי ה"ר. ועיין מוס' דל"ש' קידושין מט. דמפרש טען זה.
י"ח. ואצי"ג דאינו יכול לבא ליהי זיוף. שיטה מקופלת.
י"ט. שניהם פסולים לפי שלא נעשו בתקון חכמים שתקנו לחתום בפשוט מחובו ואצי"פ שאינו יכול לבא ליהי זיוף כשחתמו מאחורי. שיטה מקופלת.
כ. דכי מכשיר ר' חנינא בן גמליאל עידיי מחובו היינו למנות מזמן הכתוב בו כעין פשוט. מוס' דל"ש' קידושין מט.
כ"א. [ו]לא חיישי סהדי שמא יפשוט המקושר ונמצא מאוחר וגובה בו פעם אחתו שאין הכל בקיאי בדבר ואפי' רבי לא היה בקי בו כ"כ. רש"א' לקמן קסד.

גַּט פְּשׁוּט עריו מתוכו ומקושר עריו מאחוריו. כל שטר חוב קריו גט כדאמר גט חוב שאין בו אחריות פ' הגזול קמא (צ"ק דף טה).^א ובצ"ק גיטיין (דף י'): כל גט שיש עליו עד כותי פסול חוץ מגיטיו נשים ושחרורי עצדים והאי מילתא שיך למיתמי ד (כהאי פירקין ולא

במסכת גיטיין והתם שיך למיתמי) פרק הניזקין ולא [בסדרן] ניזקין דהכא אגב דתנא פרק מי שמת ככותב שטר שכתב כל נכסיו כצריאות כושביז מרע מנא הכא גט איי פשוט דלאייי כשטרות ואגב דלאייי התם בפרק השולח במיקון העולם תנא בתריה פרק הניזקין דלאייי כזה"כ: **מְקוּוֹשֵׁר עריו מאחוריו**. תימיה לרצ ירמיה כר אבא דאמר בגמרא מלמטה למעלה חתמו ומאחורי הכתב כנגד הכתב ליחוש דלמא כתב למעלה מעדים^ג מאי דבעי דסתם שטר יש בו גליון מן הדל ומחיק ליה לשטר הראשו^ה ייעשנו פשוט ואע"ג שהשטר יהיה ללד העדים שחתומין בו שחור מ"מ אינו יכול להזדייף דהכי משמע בכתובות (דף כ"א. וסס) דשחור שהם אין יכול להזדייף דאמר התם האי מאן דבעי לאחזוי חתימת ידיה צבי דינא לכתוב אחספא^ו ואי אחת ליחזיה כשחור של קלף אלא ודאי אינו יכול להזדייף ואי"כ היכי כשר שטר מקושר^ז וי"ל דגייז ליה לגליון שצלד השטר ואי"מ בגמרא כי מוסיב ליה לרצ הונא דאמר צין קשר לקשר מאבדאי ימוש דילמא זייף (י) ליה וכתב מאי דבעי צפנים צסוף השטר וסהדי של אחוריו (י) מסהדי אכל השטר והשתא אמאי לא משני דגייז לקלף היתר על השטר ומתקן ריב"ם דלא מצי גיין ליה שמינחו כשציל האשרתא שרואה לעשות צסוף^י אצל מן הדדיין מצי גיין ליה לכן ליכא למיחש למידי^{י"א} אי"כ

עדים אטיטאל חתימי^{י"ב} ה"מ היכא שהשטר והעדים ללד אחד ואיכא טיטאל צין העדים לשטר אלא הכא דקסדי חתימי מבחוץ ואיכא טיטאל (י) בפניהם לא האמרינן לטיטאל חתימי' ואי"מ ליחוש בכתב מאי דבעי אגליון צצין העדים עד סוף השטר למ"ד מלמטה למעלה ויהא השטר הבא ויהי הוא ועריו בשטה אחת דהא לא מצי גיין ליה שמניחו כשציל האשרתא וי"ל דמטייט ליה אצל בלא טיטאל מצי זייף כדפרי' ואפי' חתימי סהדי זה תחת זה דהשתא ליכא בזהות שיטה של שטר שזידיף כי אם עד אחד מ"מ יכול לכתוב על אותו עד אחד שחייב לו מלה מנה והוא ליה כתב ידו ולכן צריך לפרש דמטייט ליה והכי נמי לרצ הונא דאמר צין קשר לקשר איכא למיחש דלמא ימחוק כל השטר מבפנים ויכתוב למעלה מן העדים (י) בגליון או מן הדל כנגד העדים ויהיה כתב ידו בשטה אחת עם השטר אי לא גיין או יטייט כל מה שלמעלה מהן ושמן הדל"ה ה"נ איכא למיחש צין למ"ד צין קשר לקשר בכל השטרות פשוטים דחתימי שלשה עדים ליחוש שיתחוך כל השטר לדא העדים ויעשה שטר מקושר כנגד אותן העדים וכתב מאי דבעי כיון דכשר משני צדין (י) וי"ל דמטייט ליה מבחוץ כנגד העדים וקוד גזול הוא דמשמע שכשר בלא טיטאל מלדא משתמיט גמרא לפרש הכי ור' פירש דדין לדמות יהא דכמות (שס) דכלאו חזי מצי (י) לפרש למימאר אירשא דגמליאל כדלקמן (דף קסו). אלא לפרש נקט חספא דבקלף הוה טעי לכתוב במקום טוב וגם צריך עיון אם מקושר חתום בכתב ידו מלד שני מהני דל"כ אי הוה מחוי אשחור דלמא עביר ליה מקושר בכתב ידו אצל בקלפין שלנו שיכול להזדייף מלד שחור אין ראה לקלפין צצמייה: **פשוט שכתבו עריו מאחוריו פסול**. טעמא משום שמא יעשנו מקושר ויהיה השטר מוקדס^[כ] ואפי' לא חתימי כי אם שני עדים גורי שנים אטו שלשה ואי"מ והלא במקושר יש חלק צין שיטה לשיטה ואי"כ פשוט שאין בו חלק היאך יעשנו מקושר (י) שלא היה בו חלק וי"ל שהיה כתוב כסדר פשוט^[ג] והכי מוכח מר' חנינא בן גמליאל שאומר מקושר שכתבו עריו מתוכו כשר מפני שיכול לעשותו פשוט ואם יש במקושר חלק היאך יכול לשט פשוט הלא יכירו מקושר"א אלא ודאי לא היה בו חלק ותימיה למ"ד בגמרא צין קשר לקשר (י) סלקא דעתא מנוא' ואם אין בו חלק היאך יחזמו^[ד] וי"ל דמ"מ צין שיטה לשיטה דחיק לה ועלמא^[ה] אי"כ טעמא דפסול כדפי' כקונטרס משום שלא נעשה כמקוין חכמים שנעשה פשוט ולא נחתם מתוכו^[ו] כדפסלינן בהמגרש [גיטיין דף פ"א]. כמנהג עניינים אפי' (י) מלד הכתב צין פשוט נקראין העדים עם הגט ואין לומר דהתם היינו טעמא משום שאנו חוששים שמא תוסף על הגט מה שתרצה לפי שאין עדים מחזיקי ולכן פוסלין אותו הא ליכא למימר שהרי לא משוינן שום חילוק אלא אפי' כתוב בו שריד וקיים או שלא נשאר חלק מלמטה או שחתם אחד מעריו למטה והשני למעלה או מן הדל פסול^[ז] והכי נמי הכא^[ח]: **מְקוּוֹשֵׁר שכתבו עריו מתוכו כשר מפני שיכול' לעשותו פשוט**. חתימה אי"כ כל השטרות פשוטים שחתומים בהם שלשה עדים יהיו פסולים שיעשם מקושרים והיו מוקדמין ואם נאמר (י) כאן שדיון כפשוט מאי קא פריך (י) בגמ' (י) לדברי ר' חנינא צ"ג אינו דומה זמנו של זה לזמנו של זה והא' כהאי מקושר אינו דין כשאר מקושרים ואומר ר"י בדמתינ' אפ"לניו היכא ידידע לנו שהוא עושה ההלואה שנה אחת קודם הזמן הכתוב בה דיון מקושר דהשתא איכא למיחש דילמא פשוט ליה והשתא פריך שפיר צדי ג' חתינא צ"ג צין דלאי מקושר כתוב בו שנה אחר ההלואה אי"כ מאחר הוא (י) שלא ימנה אלא מזמן^[ט] ההכוח פריך דזייף ריה וכשריה לפרוע ויחזיק אירכס לי שטרא ויכתוב שובר ביום פלוני פרעתי לו מנה ואח"כ יעשה אידך שטר פשוט ויהיו סבירין שעמה שעמה הלואה ומשני קסבר ר' חנינא אין כותבין שובר ומ"מ קאת קשה אם דינו כפשוט שזא לפנינו מאי קאמר וכי מטא זמניה משוי ליה שטר פשוט בלאו הכי דיון כפשוט כדפרישית (י) כשטר מקושר שעדי מתוכו מגבי' בו דיון פשוט ואומר ר"י דאי לא משוי ליה פשוט אלא כמו שהוא הואיל כשצובר כתוב שפרע מה שכתוב בשטר והוא מקושר רגלים לדבר שפרעו ולא מגבין ציה אצל כי משוי ליה פשוט לא יוכלו להרגיש שהוא רמאות ואי"מ אמאי לא היה קשה לר' על מתינ' דשטרי חוב המוקדמין פסולין והמאוחרין כשרים דאיכא למימר כדקאמר הכא ואמאי כשרים וי"ל דקסריא ליה כמאל דאמרנ' דמאוחרין נמי פסולין אי נמי כשיעשה שובר יכתוב בו פרעתי הלואה שכתוב בו זמן פלוני דהשתא ליכא למיחש למידי אי נמי (י) שובר בלא זמן ולכן מאוחרין כשרים אצל הכא כמקושר שעדי מתוכו וכו' (י) (המיוחד) ולא מסיק אדעמיה לכתוב כנגדו שובר בלא זמן או זמן שכתוב בשטר [שביין] שהיה מקושר לא מסיק אדעמיה שאינו מזמן הכתוב אלא שנה לפני הזמן^[כ] אצל מאוחרין שצעת כתיבת השובר ידוע שהיה מאוחר ומסיק אדעמיה לכתוב שובר שלא יבא לידי זיוף (י) ונראה לי שאם יעשה שובר מקושר מו לא אתי לידי חששא כלל ולא היה צריך למימר דלא כתבי שובר: **שְׁדוּת בבבבף** יקנו. ענה טובה קמ"ל והכי קאמר וכתוב זה (י) תופס ותחום זה תורף מוכר ולוקח זמן ושדה דמורף איקרי חתימה כדאמרין בגיטיין (דף כ"א): (י) מלשו ותמחו ונתנו לתורף כו' (דמורף) והעד עדים כמשמעו והכי נמי אידך קרל ואקח את ספר המקנה טופס ואת החתום תורף ואת הגלוי וזה העדים שהוא גליון של שטר מלות וחוקים כפשוט נמי יש הרבה דברים שצריך לזהר שלא יחתמו לא מלמעלה ולא מן הדל אלא מתחתיו ושלא ירחיקו העדים יותר משיטה אחת וכיון דמצי למימר דלתי לפשוט ולפרשו כמו שפירש לית לן למימר דלתי לדרשא:

מקנו